ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 896
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 160
Ημερομ. Κατάθεσης: 30/10/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΑΚΕ

ΠΡΟΣ: *Υπουργό Πολιτισμού*

Θέμα: **«Καταγγελίες για απαγόρευση φωτογράφισης επισκεπτών με την ελληνική σημαία στον Θησαυρό του Ατρέα στις Μυκήνες και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αρχαίας Κορίνθου – Αποσαφήνιση του ισχύοντος νομικού πλαισίου και των υπηρεσιακών οδηγιών»**

Σοβαρά ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει τη φωτογράφιση σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία εγείρουν καταγγελίες επισκεπτών για απαγόρευση λήψης προσωπικών φωτογραφιών με την ελληνική σημαία.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με καταγγελία πολίτη, την 28η Οκτωβρίου 2026, κατά τη διάρκεια οικογενειακής επίσκεψης στον Θησαυρό του Ατρέα, στον αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών, υπάλληλος φέρεται να απαγόρευσε τη φωτογράφιση της οικογένειας με την ελληνική σημαία, παρά το γεγονός ότι η φωτογράφιση χωρίς τη σημαία επιτρεπόταν.

Όπως αναφέρεται στην καταγγελία, η οικογένεια επιθυμούσε να φωτογραφηθεί με κινητό τηλέφωνο, χωρίς επαγγελματικό εξοπλισμό, χωρίς εμπορικό σκοπό και χωρίς οποιαδήποτε επέμβαση στο μνημείο, με αφορμή τον εορτασμό της εθνικής επετείου της 28ης Οκτωβρίου.

Κατά την ίδια αναφορά, όταν ζητήθηκε η νομική βάση της απαγόρευσης, έγινε επίκληση του Ν. 1144/1981, νομοθετήματος που αφορά κυρίως ζητήματα αφισοκόλλησης και συναφών δραστηριοτήτων. Εγείρεται συνεπώς το ερώτημα εάν οι συγκεκριμένες διατάξεις έχουν εφαρμογή στην απλή κατοχή φορητής ελληνικής σημαίας κατά τη διάρκεια προσωπικής φωτογράφισης.

Αντίστοιχη αντιμετώπιση καταγγέλλεται ότι σημειώθηκε και στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αρχαίας Κορίνθου, όπου φέρεται να προβλήθηκε ως αιτιολογία η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των αρχαιοτήτων περιλαμβάνει τον Ν. 4858/2021 και ιδίως το άρθρο 46, καθώς και την υπ' αριθ. 436630/2023 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 5591/21.09.2023), που ρυθμίζει όρους και προϋποθέσεις παραγωγής και χρήσης απεικονίσεων μνημείων.

Παράλληλα, η υπ' αριθ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1-Α2/22647/1336/5.5.1998 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 620/1998) περιείχε ρητή πρόβλεψη για δωρεάν ερασιτεχνική φωτογράφιση χωρίς φλας και χωρίς επαγγελματική χρήση.

Ωστόσο, από τις παραπάνω ρυθμίσεις δεν προκύπτει ρητή, αυτοτελής και γενική απαγόρευση της ελληνικής σημαίας κατά τη λήψη μιας απλής οικογενειακής φωτογραφίας.

Είναι επομένως αναγκαίο να αποσαφηνιστεί εάν υφίσταται ειδική ισχύουσα διάταξη, εγκύκλιος, υπηρεσιακή οδηγία ή κανονισμός λειτουργίας που να προβλέπει τέτοιο περιορισμό.

Η προστασία των αρχαιολογικών χώρων και των μουσείων αποτελεί αυτονόητη υποχρέωση της Πολιτείας. Οι περιορισμοί, όμως, που επιβάλλονται στους επισκέπτες οφείλουν να στηρίζονται σε σαφή νομική βάση, να εξυπηρετούν θεμιτό σκοπό και να εφαρμόζονται με αντικειμενικότητα, συνέπεια και αναλογικότητα.

Ιδιαίτερα όταν πρόκειται για την ελληνική σημαία, το εθνικό σύμβολο της χώρας, είναι εύλογο να ζητείται σαφής εξήγηση για ποιον λόγο η παρουσία της σε μια προσωπική οικογενειακή φωτογραφία θα μπορούσε να θεωρηθεί ασύμβατη με την προστασία ενός ελληνικού αρχαιολογικού μνημείου.

Το ζήτημα δεν αφορά την προσωπική στοχοποίηση εργαζομένων, αλλά την ανάγκη ύπαρξης σαφών, νόμιμων και ενιαία εφαρμοζόμενων κανόνων.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Υφίσταται σήμερα οποιαδήποτε ισχύουσα νομοθετική ή κανονιστική διάταξη, εγκύκλιος, υπηρεσιακή οδηγία ή εσωτερικός κανονισμός που απαγορεύει σε επισκέπτες αρχαιολογικών χώρων και μουσείων να φωτογραφίζονται κρατώντας φορητή ελληνική σημαία; Εάν ναι, ποια είναι η ακριβής νομική βάση, το πεδίο εφαρμογής και η αιτιολογία του περιορισμού;

2. Επιτρέπεται η απλή οικογενειακή φωτογράφιση με κινητό τηλέφωνο, χωρίς επαγγελματικό εξοπλισμό, εμπορική χρήση, παρεμπόδιση επισκεπτών ή επέμβαση σε μνημείο, όταν οι φωτογραφιζόμενοι κρατούν ελληνική σημαία; Απαιτείται ειδική άδεια λόγω της παρουσίας της σημαίας και πώς εφαρμόζεται στις περιπτώσεις αυτές το άρθρο 46 του Ν. 4858/2021 και η ΥΑ 436630/2023;

3. Ποιες ακριβώς οδηγίες ίσχυαν στις 28 Οκτωβρίου 2026 στον Θησαυρό του Ατρέα στις Μυκήνες και ποιες ισχύουν στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αρχαίας Κορίνθου σχετικά με τη φωτογράφιση επισκεπτών με εθνικές σημαίες; Έχει ενημερωθεί το Υπουργείο για τα καταγγελλόμενα περιστατικά και προτίθεται να ζητήσει υπηρεσιακή διευκρίνιση από τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων;

4. Εφαρμόζονται ενιαίοι κανόνες για τη φωτογράφιση με την ελληνική σημαία και με σημαίες άλλων κρατών σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία; Εάν προβλέπονται διαφοροποιήσεις ανά χώρο ή κατηγορία φωτογράφισης, με ποια κριτήρια και βάσει ποιων αποφάσεων επιβάλλονται;

5. Προτίθεται το Υπουργείο Πολιτισμού να εκδώσει και να δημοσιοποιήσει σαφείς, ενιαίες οδηγίες προς όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, με τις οποίες θα αποσαφηνίζεται το καθεστώς της μη εμπορικής, ερασιτεχνικής φωτογράφισης επισκεπτών με εθνικές σημαίες, ώστε να αποφεύγονται αυθαίρετες ερμηνείες, διαφορετικές πρακτικές και αδικαιολόγητοι περιορισμοί;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλείται η αρμόδια Υπουργός να καταθέσει στη Βουλή:

Α. Το σύνολο των ισχυουσών εγκυκλίων, υπηρεσιακών οδηγιών, αποφάσεων και κανονιστικών ρυθμίσεων που αφορούν την ερασιτεχνική φωτογράφιση επισκεπτών με φορητές εθνικές σημαίες σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία.

Β. Τυχόν ειδικούς κανονισμούς λειτουργίας, έγγραφες οδηγίες και αποφάσεις που εφαρμόζονται στον αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών, ιδίως στον Θησαυρό του Ατρέα, και στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αρχαίας Κορίνθου σχετικά με την κατοχή, επίδειξη ή χρήση εθνικών σημαιών κατά τη φωτογράφιση.

Γ. Κάθε έγγραφη οδηγία, ερμηνευτική εγκύκλιο ή σχετική γνωμοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 46 του Ν. 4858/2021 και της ΥΑ 436630/2023 στην απλή, μη εμπορική φωτογράφιση επισκεπτών.

Δ. Τυχόν υπηρεσιακά έγγραφα, αναφορές ή απαντήσεις των αρμόδιων Εφορειών Αρχαιοτήτων που αφορούν τα καταγγελλόμενα περιστατικά της 28ης Οκτωβρίου 2026 στις Μυκήνες και το αντίστοιχο περιστατικό στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αρχαίας Κορίνθου, εφόσον έχουν συνταχθεί, με την προβλεπόμενη προστασία προσωπικών δεδομένων.

Ε. Τυχόν αποφάσεις ή έγγραφες οδηγίες που προβλέπουν διαφορετική μεταχείριση της φωτογράφισης με ελληνική σημαία έναντι σημαιών άλλων κρατών ή καθορίζουν κοινά κριτήρια για όλες τις εθνικές σημαίες.

Ο ερωτών Βουλευτής

Γεώργιος Μανούσος
Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών